

Kommunal- og moderniseringsdepartement
Postboks 8112 Dep
0132

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref

2016/1818-4

Dato

28.09.2016

Høringsuttalelse - nye oppgaver til større kommuner

Midtre Gauldal kommune viser til vedlagte høringsuttalelse.

Med hilsen

Margret Innset Buberg
saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskreven signatur.

Saksframlegg

Arkivnr. 024	Saksnr. 2016/1818-3	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	40/16	26.09.2016

Saksbehandler: Knut Dukane

Høringsuttalelse - nye oppgaver til større kommuner

Dokumenter i saken:

- 1 I Høring - nye oppgaver til større kommuner Kommunal- og moderniseringsdepartement
- 2 I Høring - om nye oppgaver til større kommuner - korrigerert versjon Kommunal- og moderniseringsdepartement

Ingress

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt på høring forslag til lov- og forskriftsendringer i forbindelse med overføring av nye oppgaver til kommunene. De foreslåtte oppgavene er beskjedne, med unntak av ansvar for kollektivtransport, som kommunene kan overta ansvaret for på bestemte vilkår.

Saksopplysninger

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt på høring forslag til lov- og forskriftsendringer i forbindelse med at nye oppgaver skal overføres til kommunene, med frist 1. oktober 2016.

Bakgrunnen er at Stortinget har besluttet å overføre nye oppgaver til kommunene (Innst. 333 S (2014-2015)). Det tas sikte på å legge fram samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Departementet ber høringsinstansene særskilt om innspill på følgende forslag:

- Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus
- Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus
- Vilt- og innlandsfiskeforvaltning
- Enkelte oppgaver etter forurensningsloven
- Tilskudd til etablering av egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig
- Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmebasseng
- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket
- Tilskudd til tiltak i beiteområder

□ Kollektivtransport

Noen av oppgavene som Stortinget sluttet seg til skal håndteres i andre løp, og er ikke del av høringen. Dette er blant annet

- Tannhelsetjenester
- Basishjelpemidler
- Oppgave- og finansieringsansvaret for barnevernet
- Oppgaver på rehabiliteringsområdet
- Tilskuddsordning under Landbruks- og matdepartementets område
- Konesjonsbehandling av små vannkraftverk
- Enkelte oppgaver på politiområdet.

For å styrke kommunene gjennomfører regjeringen en kommunereform som regjeringen mener skal gi større og sterkere velferdskommuner. Målet for reformen er å sikre gode og likeverdige tjenester til innbyggerne, en mer helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, bærekraftige og økonomisk robuste kommuner og et styrket lokaldemokrati. Kommunereformen skal gi kommunestyrene økt innflytelse over forhold som er viktige for innbyggerne. En endret kommunestruktur med større kommuner vil legge grunnlaget for å kunne overføre flere oppgaver til kommunene.

Flere oppgaver til kommunene vil gi kommunene mulighet til å utvikle et mer helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud til innbyggerne, samtidig som det vil bidra til å skape større interesse for lokalpolitikken. Flere oppgaver vil styrke kommunene som viktige lokaldemokratiske organer for sine innbyggere. Dette vil gi økt makt og myndighet og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner legges til grunn som en forutsetning for overføring av nye oppgaver. Det er også et viktig premiss at individuelle rettigheter ikke skal svekkes.

Notarius publicus`vigsler og oppgaver som er lagt til notarius publicus

Departementet foreslår å overføre vigselsmyndighet fra domstolene til kommunen. En overføring av denne oppgaven betinger ikke større kommuner enn vi har i dag. Det er ikke påkrevd noen særskilt fagkompetanse for å utføre vigsler. Departementet foreslår at oppgaven overføres fra 1.1.2018. Andre oppgaver lagt til notarius publicus er notarialbekreftelser (bekreftelse av underskrifter og kopier), bekreftelse av kompetanse, mottakelse av forsikring og sjøprotester. Departementet foreslår at kommunene gis myndighet kun til å utføre det som betegnes som enkle notarialbekreftelser. Denne myndigheten tas ikke ut av domstolen. Kommunens notarialmyndighet kommer i tillegg.

Vilt- og innlandsfiskeforvaltning

Bortsett fra forvaltning av truede eller særskilt ansvarsarter, ligger oppgaver og myndighet knyttet til høsting av vilt og innlandsfisk i all hovedsak hos rettighetshavere, kommunen og fylkeskommunen. Fylkeskommunen har ansvar for oppgaver på tvers av kommunegrensene og er forvaltningsmyndighet for høstbare, ikke truede viltarter og innlandsfisk. Departementet foreslår at myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introduserte arter etter § 3 i forskrift om jakt- og fangsttider kan overføres fra fylkeskommunene til kommunene. Kommunene overtar også myndighet til å vurdere hvorvidt det er behov for å innføre forbud på fiske av arter som er truet lokalt eller regionalt (innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd).

Forurensning

Myndighet til å gi utslippstillatelse etter forurensningsloven når det gjelder grønnsaksvaskerier og til å behandle saker vedrørende støy fra motorsportbaner, skytebaner, og vindmøller foreslås overført fra fylkesmannen til kommunene.

Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig

Midler til tilskudd til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning foreslås innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene vil gjennom inntektssystemet få Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig
Midler til tilskudd til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning foreslås innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene vil gjennom inntektssystemet få tildelt

statlig rammetilskudd basert på objektive kriterier. Dette medfører blant annet at kommunen slipper å søke Husbanken om tilskuddsmidler. tildelt statlig rammetilskudd basert på objektive kriterier. Dette medfører blant annet at kommunen slipper å søke Husbanken om tilskuddsmidler.

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket finansieres over Landbrukets Utviklingsfond under jordbruksavtalen. Ordningen skal stimulere til økt verdiskaping i skogbruket ut fra regionale og lokale prioriteringer. I dag er forvaltningen delt ved at tilskudd til veibygging og drift av taubane og hest forvaltes av fylkesmannen, og tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak forvaltes av kommunene. Ansvar for forvaltningen av nærings- og miljøtiltak i skogbruket foreslås i sin helhet overført til kommunene. Ansvar for forvaltning av tilskudd til tiltak i beiteområder foreslås overført fra fylkesmannen til kommunene.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg

Bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet i kommunene finansieres i dag delvis med midler fra overskuddet fra Norsk Tipping AS. De som ønsker å sette i gang bygging eller rehabilitering av slike anlegg må ha idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planene for det enkelte anlegget for å kunne søke om og eventuelt få tilskudd i form av spillemidler. Til nå har kommunene hatt anledning til å forhåndsgodkjenne planer for anlegg for idrett og fysisk aktivitet, men ikke svømmeanlegg.

Det foreslås å tildele kommunene myndighet til å foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for svømmeanlegg.

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket finansieres over Landbrukets Utviklingsfond under jordbruksavtalen. Ordningen skal stimulere til økt verdiskaping i skogbruket ut fra regionale og lokale prioriteringer. I dag er forvaltningen delt ved at tilskudd til veibygging og drift av taubane og hest forvaltes av fylkesmannen, og tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak forvaltes av kommunene. Ansvar for forvaltningen av nærings- og miljøtiltak i skogbruket foreslås i sin helhet overført til kommunene. Ansvar for forvaltning av tilskudd til tiltak i beiteområder foreslås overført fra fylkesmannen til kommunene.

Kollektivtransport

Det foreslås at overføring av ansvaret for kollektivtransport fra fylkeskommunen til kommunen skal være basert på søknad og avgjøres etter fastsatte vilkår, og at den endelige beslutningen om overføring skal treffes av kongen. Det ansvaret som skal overføres til kommunen omfatter oppgaver etter både yrkestransportloven og jernbaneloven, og er dermed til dels regulert i forskjellige lover. Samferdselsdepartementet foreslår derfor en egen ny lov om overføring av ansvar for kollektivtransport fra fylkeskommunen til kommunen.

Kommunen skal kunne overta ansvaret for å kjøpe transporttjenester, herunder å yte tilskudd til slik transport innad i kommunen. Fylkeskommunen vil fremdeles ha ansvaret for kjøp av transporttjenester i den øvrige delen av fylket og for ruter som krysser grensen mellom kommunen og fylket. Dette skal gjelde rutetransport med motorvogn og fartøy (buss og båt), herunder transportordninger for funksjonshemmede (TT-transport), samt sporvei, tunnelbane og liknende sporbundet transportmiddel, unntatt transport på det nasjonale jernbanenettet.

Vilkårene for overføring er:

1. Kommunen må omfatte et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område).

o Sammenhengende tettsteder bør betjenes av samme kollektivtransportmyndighet

o Hovedtyngden av reisene bør betjenes av samme kollektivtransportmyndighet

2. Kommunen må ha et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtilbud innenfor samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad.

3. Kommunen må inngå et samarbeid/partnerskap med det øvrige fylket/regionen om å sikre et helhetlig kollektivtilbud.

Store kommuner som skal overta ansvaret for kollektivtransporten bør omfatte områder som utgjør et felles bo- og arbeidsmarked slik at hovedtyngden av reisene skjer innenfor kommunegrensene. Kommunen bør betjene områder med stort omfang av pendling for å bidra til et helhetlig tilbud til de reisende. Departementet legger til grunn at et arbeidsmarked er tett integrert når om lag 25 prosent eller flere av de sysselsatte som er bosatt i en kommune, jobber i regionens senterkommune(r). Det vil være uheldig om kommuner med betydelig grad av ut- eller innpendling skal ivareta kollektivtransportansvaret. Dette innebærer at dersom en kommune har rundt 25 prosent utpendling (eller mer) til en annen kommune, bør disse kommunene utgjøre en felles kommune dersom ansvaret for kollektivtransport skal overføres. Departementet mener det også må være rom for skjønnsmessige vurderinger, ikke minst i hovedstadsregionen.

Departementet legger til grunn at 100 000 innbyggere bør være normgivende størrelsesorden for kommuner som vil overta ansvaret for kollektivtransporten. Normen kan fravikes når befolkningsstrukturen er tett og lokalisert i korridorer som bygger godt opp under markedsgrunnlaget for et effektivt kollektivtilbud.

Ved å overføre ansvaret for kollektivtransporten til store kommuner kan oppgaver knyttet til en samordnet areal- og transportpolitikk som nå er splittet forvaltningsmessig, ses i sammenheng på lokalt nivå.

Vurdering

Rådmannen anbefaler at formannskapet uttrykker følgende i en eventuell høringsuttalelse:

Midtre Gauldal kommune støtter i hovedsak de foreslåtte oppgaveendringene og mener forslagene vil øke kommunens makt og myndighet og dermed de lokale selvstyret, selv om omfanget av foreslåtte oppgaver i denne høringen, med unntak av kollektivtransport, er beskjedne. For en del av de oppgaver som er foreslått overført til kommunene så har kommunene fra før av hatt saksbehandling gjennom å uttale seg til de som har hatt beslutningsmyndigheten. Midtre Gauldal kommune imøteser forslag til endringer i oppgaver som vurderes i andre prosesser.

NMSK – midler til veg og taubane til kommunen

I dag forvaltes disse midlene hos Fylkesmannen og kommunene videresender søknader fra skogeiere/vegslag som søker på disse midlene. Dette gjør at Fylkesmannen ut fra en større pott kan fordele dit hvor behovet er størst hvert år. Om kommunen får ansvaret vil en måtte påregne en mindre pott, og dette gjør at større prosjekter vil kunne «ta» hele potten over flere år. Anbefalingen blir derfor at dagens modell videreføres.

Forslaget om overføring av ansvaret for kollektivtransport fra fylkeskommunen til kommunen på bestemte vilkår, vil i praksis gjelde svært få kommuner og anses som uaktuelt for Midtre Gauldal.

Midtre Gauldal kommune forutsetter at det følger ressurser med nye oppgaver.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommune vil uttale følgende i forhold til lov- og forskriftsendringer i forbindelse med overføring av nye oppgaver til større kommuner:

1. Midtre Gauldal kommune finner det positivt at regjeringen vurderer økt oppgave og myndighetsportefølge til kommunene for slik å styrke lokaldemokratiet. Regjeringens foreslåtte oppgaveoverføring til kommunene i denne omgangen oppleves som beskjeden. Regjeringen bør vurdere utflytting av statlige og fylkeskommunale oppgaver som i langt større grad vil gi kommunestyrene økt innflytelse over forhold som er viktig for innbyggerne.
2. Midtre Gauldal kommune støtter i hovedsak forslagene slik de fremgår i høringsnotatet, men med følgende endring: Nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder overføres ikke.
3. Midtre Gauldal kommune forutsetter at nødvendige ressurser følger med i en eventuell oppgaveoverføring.

Saksprotokoll i Formannskapet - 26.09.2016

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Midtre Gauldal kommune vil uttale følgende i forhold til lov- og forskriftsendringer i forbindelse med overføring av nye oppgaver til større kommuner:

1. Midtre Gauldal kommune finner det positivt at regjeringen vurderer økt oppgave og myndighetsportefølge til kommunene for slik å styrke lokaldemokratiet. Regjeringens foreslåtte oppgaveoverføring til kommunene i denne omgangen oppleves som beskjeden. Regjeringen bør vurdere utflytting av statlige og fylkeskommunale oppgaver som i langt større grad vil gi kommunestyrene økt innflytelse over forhold som er viktig for innbyggerne.
2. Midtre Gauldal kommune støtter i hovedsak forslagene slik de fremgår i høringsnotatet, men med følgende endring: Nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder overføres ikke.
3. Midtre Gauldal kommune forutsetter at nødvendige ressurser følger med i en eventuell oppgaveoverføring.